

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie

<https://warszawa.wios.gov.pl/pl/aktualnosci-i-komunika/komunikaty/895,KOMUNIKAT-Mazowieckiego-Wojewodzkiego-Inspektora-Ochrony-Srodowiska-z-30102013-r.html>
16.05.2024, 07:05

Strona znajduje się w archiwum.

30.10.2013

KOMUNIKAT Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z 30.10.2013 r. APEL

Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska po raz kolejny apeluje:

dbajmy o stan naszego powietrza oraz o nasze zdrowie i nie spalajmy odpadów w paleniskach domowych!

Został opracowany kolejny raport Europejskiej Agencji Środowiska EEA: „Z każdym oddechem. Poprawa jakości powietrza w Europie”. Raport przypomina, ku przestrodze beztrosko korzystającym ze środowiska, między innymi sytuację, jaka miała miejsce w Londynie 4 grudnia 1952 r. W tym okresie nad miastem zaczęła się osadzać gęsta mgła. Równocześnie ustała bryza i powietrze nad miastem było nieruchome. Spalanie dużych ilości węgla uwalniało duże ilości siarki, przez co mgła nabrała żółtego odcienia. Szpitale zapełniły się osobami cierpiącymi na choroby układu oddechowego. W najgorszych momentach widoczność była tak ograniczona, że ludzie nie widzieli własnych stóp. Szacuje się, że podczas wielkiego smogu londyńskiego przeciętna śmiertelność zwiększyła się o 4000-8000 osób, głównie niemowląt i osób starszych.

Od tamtej pory Europa osiągnęła wiele w zakresie ograniczenia zanieczyszczeń powietrza. Szacuje się, że w latach 2001-2010 bezpośrednie emisje pyłu PM10 i pyłu PM2,5 zmniejszyły się w krajach UE o 14%, emisje dwutlenku siarki spadły o 54%, tlenków azotu o 26%, amoniaku o 10%. Jednak ograniczenia emisji zorganizowanej nie zawsze prowadzą do zmniejszenia ekspozycji na pył zawieszony. Jak wyjaśnia raport EEA, niektóre zanieczyszczenia mogą utrzymywać się w atmosferze na tyle długo, że mogą być przenoszone między krajami, kontynentami, a nawet w niektórych przypadkach dookoła świata (wykazała to np. erupcja wulkanu w Islandii w 2010 r.).

Kolejną przyczyną utrzymujących się wysokich stężeń pyłu zawieszzonego mogą być według raportu EEA nasze wzorce konsumpcyjne. W ostatnich latach na przykład spalanie węgla i drewna w małych piecach i kominkach na potrzeby ogrzewania domów stanowiło główne źródło zanieczyszczenia pyłem PM10 w niektórych obszarach miejskich, w szczególności w Polsce, na Słowacji i w Bułgarii. Jest to zdaniem EEA częściowo spowodowane wysokimi cenami energii, które skłoniły przede wszystkim gospodarstwa domowe o niskich dochodach do szukania tańszego źródła ciepła.

Tyle w raporcie Europejskiej Agencji Środowiska. Natomiast w Monitorze Polskim z dnia 30 września 2013 r. poz. 782 ukazało się obwieszczenie Ministra Środowiska, w którym został między innymi opublikowany wykaz aglomeracji oraz miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., w których wartość średniego wskaźnika narażenia przekracza poziom docelowy. Przypomnijmy: dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} przy rocznym okresie uśredniania wyników pomiarów, poziom docelowy wynosi 25 µg/m³ (docelowo nawet 20 µg/m³). Wartość ta została przekroczona w województwie mazowieckim dla aglomeracji warszawskiej (26,6 µg/m³), miasta Płock (26,6 µg/m³) i miasta Radom (25,6 µg/m³). Krajowy wskaźnik średniego narażenia na pył PM_{2,5} dla roku 2012 określony jest na bardzo zbliżonym poziomie i wynosi 26,1 µg/m³.

W Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie znowu wzrasta liczba interwencji mieszkańców Mazowsza, dotyczących spalania odpadów w paleniskach domowych, co wyraźnie wpływa na pogorszenie jakości powietrza w regionie. W związku z tym Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska ponownie przypomina, że w kotłach grzewczych można spalać wyłącznie paliwa stałe (węgiel kamienny, drewno opałowe, biomasę oraz słomę), papier niezanieczyszczony, tekturę, drewno (z wyłączeniem malowanych i lakierowanych elementów oraz starych mebli), odpady kory i korka, trociny, wióry i ścinki oraz mechanicznie wydzielone odrzuty z przeróbki makulatury. Spalanie innych substancji (np.: tworzywa sztuczne, stare ubrania, lakierowane i klejone meble, gumy, folie, laminaty, odpady z płyt wiórowych, przeterminowane leki, opakowania a nawet liści – szczególnie wilgotnych) powoduje, iż w emitowanych spalinach zwiększają się poziomy substancji szkodliwych oddziałujących na środowisko naturalne i zdrowie ludzi. W odniesieniu do zanieczyszczeń emitowanych przez tzw. niskie źródła (paleniska domowe) szczególne zagrożenie niosą tlenki azotu (głównie NO i NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), tlenek węgla (CO), a także drobny pył zawierający związki metali ciężkich (zwłaszcza toksycznego ołowiu i kadmu).

W procesach spalania ważną rolę odgrywa temperatura. W małych kotłach, szczególnie gdy spalane jest inne paliwo niż dla nich przeznaczone, temperatura jest zbyt niska (200-500 °C), co powoduje emisję substancji szkodliwych, związaną z niepełnym procesem spalania. W sytuacji takiej niemożliwe jest wyniesienie zanieczyszczeń na duże odległości i ich rozproszenie przez wiatr. Ponadto paleniska domowe nie posiadają urządzeń służących do oczyszczania gazów odlotowych. Wskazane czynniki powodują, iż wszystko, co ulatuje z kominów gospodarstw domowych osiada na trawnikach, drzewach, ubraniach oraz w naszych płucach. Raport Komisji Europejskiej podaje, iż co roku na choroby wywołane złym stanem powietrza umiera 28 tysięcy Polaków!

Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska informuje, że spalanie odpadów w paleniskach domowych i na powierzchni ziemi, a więc z naruszeniem przepisów ochrony środowiska, jest wykroczeniem zagrożonym karą grzywny. W skrajnych przypadkach działanie takie może być nawet przestępstwem, za które grozi kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

Organem właściwym do kontroli przestrzegania przepisów w zakresie prawidłowości postępowania z odpadami w gospodarstwach domowych jest, zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 ze zm.), właściwy miejscowo wójt, burmistrz, prezydent miasta, który, zgodnie z art. 379 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), poprzez upoważnionych pracowników urzędu lub straże gminne (miejskie) dokonuje kontroli we wskazanym obszarze.

MWIOŚ przypomina również, że wspomniany art. 379 ustawy - Prawo ochrony środowiska, daje delegację, umożliwiającą osobom upoważnionym przez organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego, prawo wstępu na teren kontrolowanej nieruchomości. Natomiast odmowa wpuszczenia upoważnionych pracowników samorządowych na teren nieruchomości przez jej właściciela jest zagrożona sankcjami karnymi, wskazanymi w art. 225 §1 Kodeksu karnego: „kto

osobie uprawnionej do przeprowadzenia kontroli w zakresie ochrony środowiska lub osobie przybranej jej do pomocy udaremnia lub utrudnia wykonywanie czynności służbowej, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.

Uprawnienia wymienionych organów kontrolnych są dość szerokie, np. zgodnie z art. 363 ustawy - Prawo ochrony środowiska, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działalność negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia tego negatywnego oddziaływania na środowisko.

W związku z tym wszelkie interwencje, dotyczące spalania odpadów w paleniskach domowych lub na powierzchni ziemi, należy kierować do właściwych miejscowo organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego.

Na stronie WIOŚ w Warszawie, pod zakładką *SOJP System Oceny Jakości Powietrza*, dostępne są aktualizowane, na podstawie danych zebranych ze stacji automonitoringu, informacje o jakości powietrza na obszarze województwa mazowieckiego. W zakładce tej umieszczane są również ostrzeżenia i komunikaty Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska dotyczące przekroczenia wartości stężeń substancji szkodliwych w powietrzu na obszarze województwa.

Informacje o stanie jakości powietrza w Polsce są dostępne na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska www.gios.gov.pl w portalu „Jakość powietrza”.

[Następny Strona](#)